

Spis treści

	1
Wstęp	7
Rozdział 1. Fundamenty	13
1.1. Fundamenty z gliny	13
1.2. Fundamenty z „lekkiej gliny”	16
1.3. Fundamenty ubijane z betonu cementowo-glinianego	18
1.4. Fundamenty ubijane z piasku stabilizowanego	19
1.5. Fundamenty z gruntobloków	20
1.6. Fundamenty drewniane z zasypkami	20
1.7. Izolacje fundamentów	22
1.8. Podsumowanie analizy budulców fundamentowych	22
Rozdział 2. Konstrukcje murowe	23
2.1. Najstarsze dziedzictwo technologiczne	24
2.2. François Cointeraux i francuskie budownictwo <i>pizowe</i>	27
2.3. Gliniany budulec w Niemczech, Skandynawii i innych krajach	29
2.4. Konstrukcja lepiankowa (pleciona polepiana)	31
2.5. Konstrukcja strychulcowa	35
2.6. Konstrukcja szkieletowa wyplatana na sucho z narzutem piaskowo-wapiennym	44
2.7. Konstrukcja „w reglówkę”	49
2.8. Piza ziemiolita (<i>ziemiościana</i>) w polskiej kulturze budowlanej	50
2.9. Glinobitka z zapraw glinianych z domieszkami organicznymi	58
2.10. Piza piaskowa (piaskowo-wapienna), czyli budowle z piasku	64
2.11. Saman (lempacz, glinopaca, pacówka albo cegła egipska)	72
2.12. Surówka zwyczajna	80
2.13. Surówka kolczysta Jana Szucha (szuchówka)	86
2.14. Mury strukturalne z surówki i innych budulców	90
2.15. Gliniane <i>koty</i>	91
2.16. Mazanka oraz glina „pod topór”	93
2.17. Wrzosogлина, czyli wrzosianka	95
2.18. Glinobitka z drobnym chrustem	98
2.19. Drzewogлина (gлина z grubym chrustem lub z polanami opałowymi)	104

2.20.	Drzewobeton (beton zbrojony drewnem)	117
2.21.	Wióro-, trocino- i trzcinobeton	128
2.22.	Inne tworzywa (żużlobetonowe, cementowo-gliniane, glinożużlowe)	131
2.23.	Polska tradycja budowlana a budownictwo innych narodów	136
2.24.	Najnowsze konstrukcje z parabudulców	144
2.25.	Podsumowanie ewolucji konstrukcji murowych z paramateriałów	148
Rozdział 3. Tynki na powierzchniach glinianych		149
3.1.	Tynk – odwieczny problem budowniczych	150
3.2.	Techniki tynkarskie w siedemnastowiecznych rozprawach budowlanych	152
3.3.	Tynkarskie dziedzictwo technologiczne w XIX wieku	155
3.4.	Podsumowanie technologii tynkarskich w wiekach XVIII i XIX	170
3.5.	Alternatywne technologie tynkarskie w pierwszych dekadach XX wieku	172
3.6.	Udoskonalanie alternatywnych zapraw tynkarskich w czasach PRL	175
3.7.	Aktualne badania glinianego tynkarstwa w Polsce (w XXI wieku)	188
3.8.	Badania „tynków naturalnych” w innych krajach	189
3.9.	Wykaz budulców stosowanych przy tynkowaniu glinianych powierzchni	196
3.10.	Podsumowanie zagadnienia tynkowania glinianych powierzchni	200
Rozdział 4. Tynkowanie i malowanie powierzchni ceglanych		201
4.1.	Tynki wapienne uniwersalne	201
4.2.	Tynki z zapraw wapiennych z domieszkami organicznymi	205
4.3.	Tynkowanie i gruntowanie powierzchni przeznaczonych pod malatury	206
4.4.	Malatury na tynku	208
4.5.	Impregnaty i tynki wodoszczelne	212
4.6.	Inne sposoby ochrony tynków	216
4.7.	Tynki gipsowe z nietypowymi domieszkami	216
4.8.	Tynki ozdobne	217
4.9.	Egzotyczne rodzaje tynków	219
4.10.	Podsumowanie unikalnych technologii tynkarskich	221
Rozdział 5. Tynki oraz impregnaty do drewna		223
5.1.	Geneza zagadnienia	223
5.2.	Gotowane szyszki, tran, krowia krew, żółć – czy może siersć z zająca?	225
5.3.	Najpowszechniej stosowane tynki gliniane	229
5.4.	Tynki wapienne z domieszkami organicznymi	234
5.5.	Tynki wapienno-mineralne (wapienno-solne, wapienno-gipsowe)	236
5.6.	Impregnaty solne	237
5.7.	Impregnaty krzemionkowe oraz sposoby utwardzania drewna	244
5.8.	Impregnaty olejne, woskowe i smoliste	245
5.9.	Inne tynki i impregnaty do drewna	248
5.10.	Impregnowanie drewna dymem („wędzenie drewna”)	250
5.11.	Uszczelnienia i obicia termoizolacyjne	251
5.12.	Tapety i obicia tekstylne	253
5.13.	Podsumowanie dawnych sposobów impregnacji i tynkowania drewna	256

Rozdział 6. Tynki na powierzchniach lekkich: trzcinnie, wrzosie, słomie	257
6.1. Polskie dziedzictwo technologiczne	257
6.2. Technologie tynkarskie wypracowane w USA	262
6.3. Technologie tynkarskie stosowane w Australii	266
6.4. Obecne niemieckie dziedzictwo technologiczne	266
6.5. Inne opisy receptur tynkarskich publikowane w Internecie	268
6.6. Tynkowanie lekkich powierzchni w najnowszej polskiej praktyce budowlanej	270
6.7. Podsumowanie tynkarskiego dziedzictwa technologicznego	273
Rozdział 7. Posadzki i klepiska	275
7.1. Najstarsze wzmianki o budulcu posadzek i klepisk (z XVIII wieku)	275
7.2. Poantyczne dziedzictwo technologiczne	279
7.3. Dziewiętnastowieczne klepiska gliniane	283
7.4. Sposoby wykonania glinianych klepisk w XX wieku	291
7.5. Dwudziestowieczne posadzki cementowo-gliniane	297
7.6. Inne rodzaje posadzek wykonywanych z użyciem nietypowych budulców	298
7.7. Impregnacja posadzek	299
7.8. Klepiska w XXI wieku	302
7.9. Podsumowanie i refleksje na temat ewolucji klepisk z nietypowych budulców	304
Rozdział 8. Sufity, stropy i sklepienia	305
8.1. Sufity (gliniane lub z innych nietypowych budulców)	307
8.2. Posowa wyplatana	309
8.3. Stropy strychulcowe	313
8.4. Stropy z tak zwanej <i>lekkiej gliny</i>	318
8.5. Stropy z glinianych prefabrykatów	319
8.6. Sklepienia gliniane	322
8.7. Polepy stropowe	328
8.8. Ziemne sklepienia, kopuły i stropy w krajach egzotycznych	329
8.9. Podsumowanie analizy parabudulców w przegrodach poziomych	334
Rozdział 9. Dachy	335
9.1. Strzechy	336
9.2. Pokrycia palne impregnowane w sposób naturalny	350
9.3. Pokrycia palne sztucznie impregnowane przeciwogniowo	352
9.4. Strzechy uglinione	355
9.5. Pokrycia <i>glinoszkudlane</i> (surowe glinodachówki)	363
9.6. Maty dachowe	366
9.7. Pokrycia kamienne	369
9.8. Pokrycia drewniane	371
9.9. Inne pokrycia dachowe	375
9.10. Podsumowanie analizy dachów z alternatywnych budulców	378
Rozdział 10. Stropodachy i tarasy	379
10.1. Stropodachy Dorna	379
10.2. Inne stropodachy impregnowane	386

10.3.	Stropodachy darniowe	388
10.4.	Stropodachy z mlekiem kokosowym lub olejem z rogu jelenia	393
10.5.	Inne niepolskie konstrukcje stropodachów	395
10.6.	Podsumowanie ewolucji stropodachów z nietypowych materii	396
Rozdział 11.	Okna, szyby i budulec szklany	397
11.1.	Materie organiczne jako namiastki szyb	397
11.2.	Mika, czyli <i>szkło moskiewskie</i>	400
11.3.	Rogowe „szyby” i inne wyroby z masy rogowej	401
11.4.	Szyby okienne szklane	406
11.5.	Szklane odpadki jako budulec	409
11.6.	Inne materie stosowane w dawnych oknach	410
11.7.	Podsumowanie zagadnienia budulców okiennych i materii szkłoastępczych	411
Rozdział 12.	Inne budowlane zastosowania nietypowych materii	413
12.1.	Drzwi	413
12.2.	Izolacje	414
12.3.	Ogrodzenia	416
12.4.	Roboty ziemne (w tym drogowe) i wodne	423
Rozdział 13.	Refleksje i wnioski	427
Streszczenie		431
Bibliografia		433
Spis ilustracji i tabel		451